20
לוחות

כְּלֵי עֲבוֹדָה

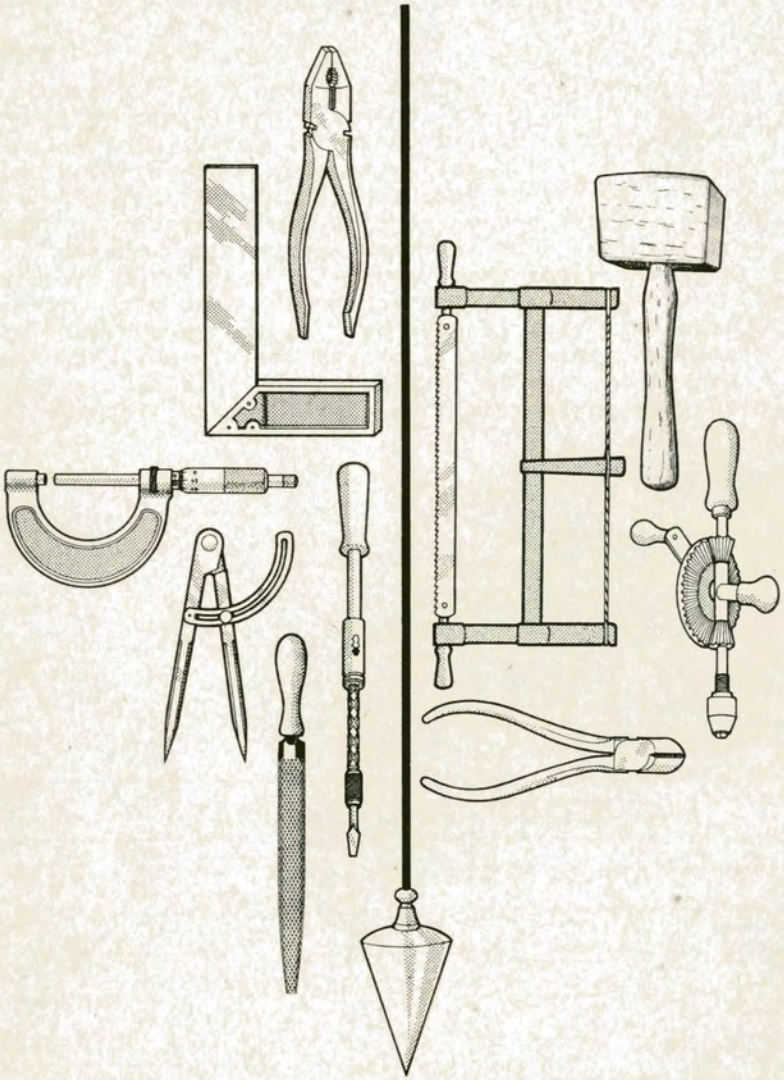

עֲרַךְ
יהודה פרידמן

תשכ"ח 1968

האקדמיה ללשון העברית

תל־אביב, ת"ד 7105, רחוב קפלן 6, טלפון 227761

ג' בניסן תשכ"ח, 1 באפריל 1968 כ/62

לכבוד מר יהודה פרידמן
ת ל - א ב י ב , רח' בן-יהודה 100

מר פרידמן נכבדי,

שמח אני מאוד, שזכית לגמור את הוצאת עשרים הלוחות של כלי העבודה ומונחיהם.

מי ייתן, שתושג גם המטרה, שיזמתך הברוכה ועמלך הקשה מכוונים אליה, ולוחותיך יימצאו בידי כל העובדים והלומדים וירגילו אותם להשתמש במונחים עבריים מדויקים ואחידים. לשמחתי ראיתי, שמוסדות חשובים אחדים, כגון מדור העריכה והמינוח במטה הכללי של צה"ל והמזכירות הפדגוגית לחינוך יסודי ולהכשרת מורים במשרד החינוך והתרבות, כבר סמכו ידם על מפעלך זה.

המונחים שבלוחותיך רובם מונחים, שקבעו ועד הלשון העברית והאקדמיה ללשון העברית, וקצתם מונחים, שנבחרו בהתייעצות עם בעלי מקצוע ושנתקבלו על דעתי. זכות היא לי, שיכולתי לעזור לך, ואני מברך אותך בברכת עלה והצלח.

בהוקרה רבה

עלי איתן

ד"ר עלי איתן
מזכיר מדעי

וְאֵלֶּה הַלּוּחוֹת כְּסִדְרָם

א	סַדָּנִים	1	יא	כֵּלִים לַעֲבוֹדוֹת נֵיר וְקַרְטוֹן I	11
ב	פַּטִּישִׁים	2	יב	כֵּלִים לַעֲבוֹדוֹת נֵיר וְקַרְטוֹן II	12
ג	כְּלֵי תְּפִיסָה	3	יג	כֵּלִים לַעֲבוֹדוֹת נֵיר וְקַרְטוֹן III	13
ד	כְּלֵי חֲתוֹךְ	4	יד	כְּלֵי מְדִידָה וְסִמּוּן I	14
ה	כְּלֵי שִׁיּוּף	5	טו	כְּלֵי מְדִידָה וְסִמּוּן II	15
ו	כְּלֵי קְדִיחָה	6	טז	כֵּלִים לַעֲבוֹדוֹת מַתֶּכֶת I	16
ז	מַסּוֹרִים	7	יז	כֵּלִים לַעֲבוֹדוֹת מַתֶּכֶת II	17
ח	מַקְצוֹעוֹת	8	יח	כֵּלִים לַעֲבוֹדוֹת עֵץ I	18
ט	כְּלֵי קְדָרוּת וְזְגָגוּת	9	יט	כֵּלִים לַעֲבוֹדוֹת עֵץ II	19
י	כֵּלִים לַעֲבוֹדוֹת עוֹר	10	כ	כְּלֵי עֲבוֹדָה שׁוֹנִים	20

1. סַדָּנִים א.

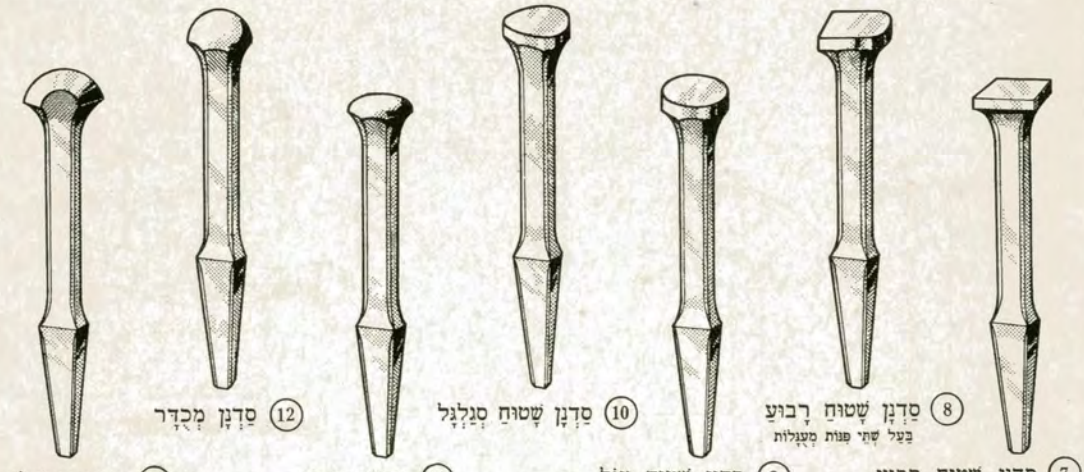

7 סַדְּנָן שָׁטוּחַ רָבוּעַ
8 סַדְּנָן שָׁטוּחַ רָבוּעַ
בַּעַל שְׁתֵּי פִּנּוֹת מְעֻגָּלוֹת
9 סַדְּנָן שָׁטוּחַ עָגֹל
10 סַדְּנָן שָׁטוּחַ סְגַלְגָּל
11 סַדְּנָן קָמוּר
12 סַדְּנָן מְכֻדָּר
14 סַדְּנָן הַפְּשָׁלָה

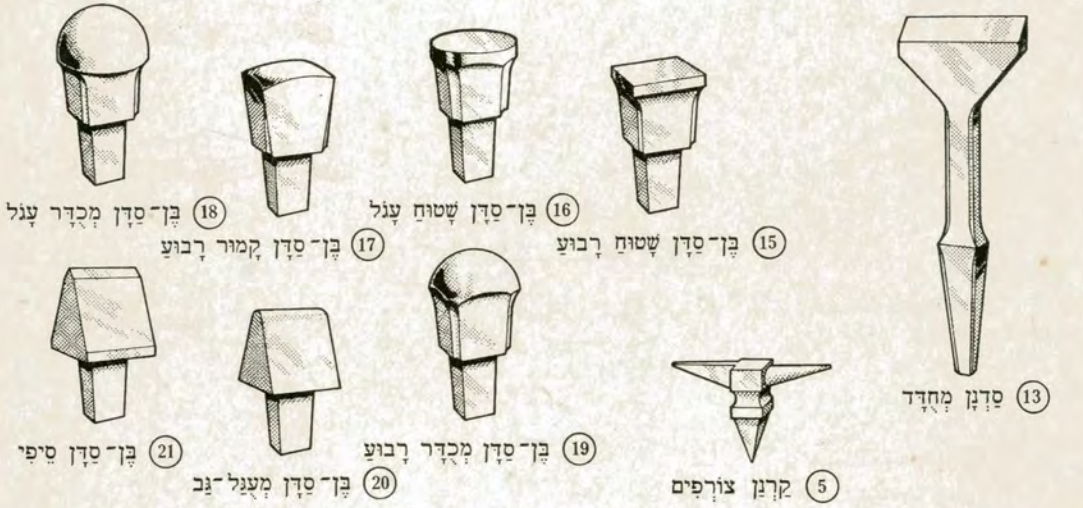

13 סַדְּנָן מְחֻדָּד
15 בֶּן־סַדָּן שָׁטוּחַ רָבוּעַ
16 בֶּן־סַדָּן שָׁטוּחַ עָגֹל
17 בֶּן־סַדָּן קָמוּר רָבוּעַ
18 בֶּן־סַדָּן מְכֻדָּר עָגֹל
5 קַרְנַן צוֹרְפִים
19 בֶּן־סַדָּן מְכֻדָּר רָבוּעַ
20 בֶּן־סַדָּן מְעֻגַּל־גַּב
21 בֶּן־סַדָּן סֵיפִי

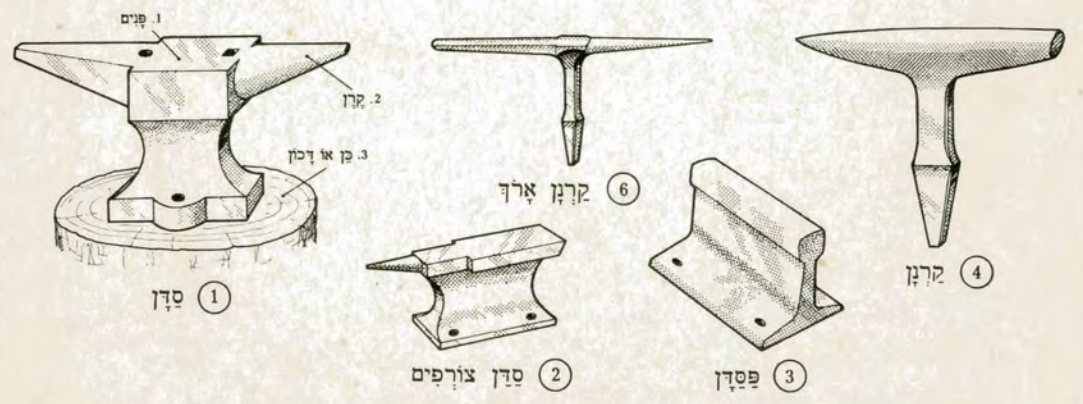

1 סַדָּן
2 סַדָּן צוֹרְפִים
3 פַּסַּדָּן
6 קַרְנַן אֹרֶךְ
4 קַרְנָן

כל הזכויות שמורות ©

יהודה פרידמן

(40) פַּטִּישׁ מְכַדֵּר וּמַחֲלִיק

(41) פַּטִּישׁ מְכַדֵּר

(42) פַּטִּישׁ מְקַמֵּר

(43) פַּטִּישׁ מַחֲלִיק

(44) פַּטִּישׁ מַפָּשִׁיל

(36) פַּטִּישׁ־עֵץ עָגֹל

(37) פַּטִּישׁ־עֵץ מְרֻבָּע

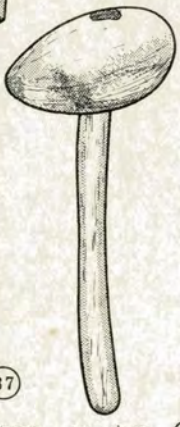

(38) פַּטִּישׁ־עֵץ כַּדּוּרִי

(34) פַּטִּישׁ סַנְדָּלָרִים

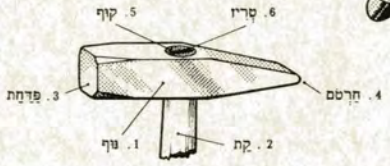

(31) פַּטִּישׁ מַסְגְּרִים

(33) פַּטִּישׁ זַגָּגִים

(32) פַּטִּישׁ נַגָּרִים

(35) פַּטִּישׁ חוֹלֵץ

(39) פַּטִּישׁ פְּתוּחַ

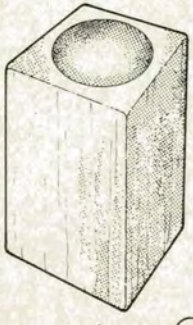

(46) בֵּית־שֶׁקַע

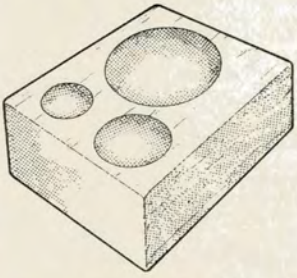

(45) בֵּית־שְׁקָעִים

(47) קְבִיַּת שְׁקָעִים

כל הזכויות שמורות ©

יהודה פרידמן

כְּלֵי תְּפִיסָה

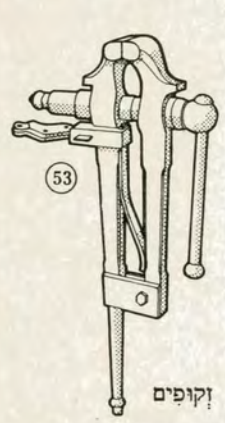

מֶלְחָצַיִם זְקוּפִים

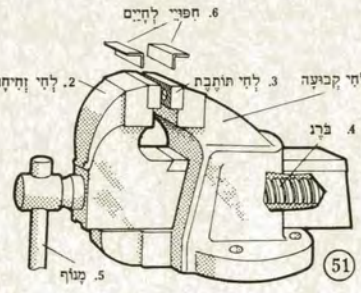

מֶלְחָצַיִם מְקֻבָּעִים

מֶלְחָצַיִם נְקֻבָּעִים

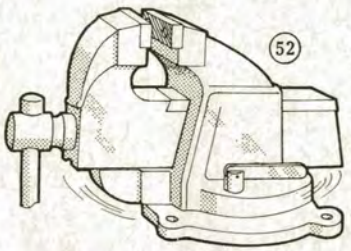

מֶלְחָצַיִם סוֹבְבִים

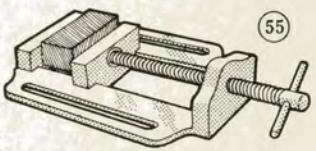

מֶלְחֲצֵי קְדִיחָה

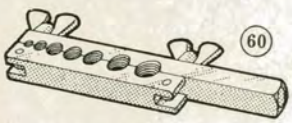

סַד צִנּוֹר

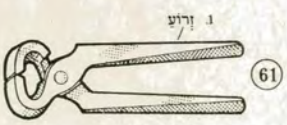

חוֹלֵץ

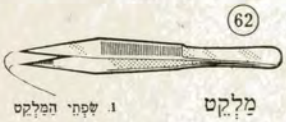

מַלְקָט

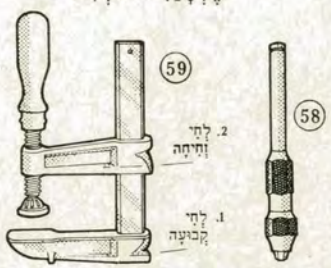

מַלְחֶצֶת מֶלְחֲצֵי גֶּבְתָּה

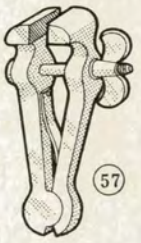

מֶלְחֲצֵי־יָד

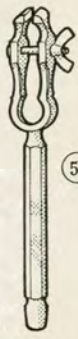

מֶלְחֲצֵי שָׁעָנִים

מֶלְקַחַת
שְׁטִיחָה

מֶלְקַחַת
עֲגֹלָה

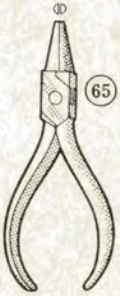

מֶלְקַחַת
מְעֻגֶּלֶת

מֶלְקַחַת
כּוֹלֶלֶת

מֶלְקַחַת
מְכֻוָּנֶת

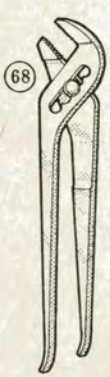

מֶלְקַחַת
זְחִיחָה

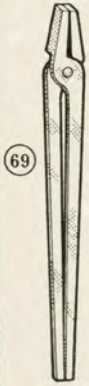

מֶלְקָחַיִם

כל הזכויות שמורות ©
יהודה פרידמן

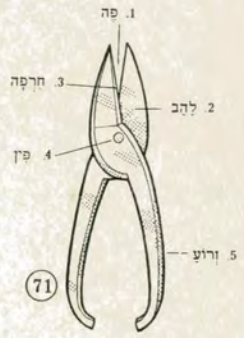

מַסְפְּרֵי פַּח

מַסְפְּרֵי חֹרִים

מַסְפְּרֵי קְמוּרֵי־חַרְפָּה

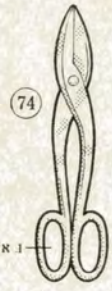

מַסְפְּרֵי אָוְנַיִם

מַסְפְּרֵי צוֹרְפִים

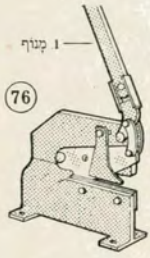

מַסְפְּרֵי מָנוֹף

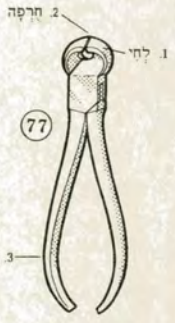

מַנְשְׁכֵי פָּנִים

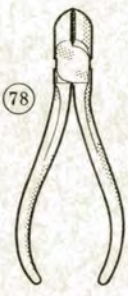

מַנְשְׁכֵי צַד

מַנְשְׁכֵי תַּיִל

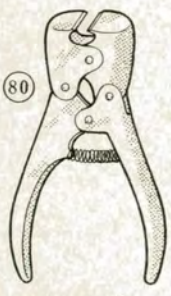

מַנְשְׁכֵי מָנוֹף

מַנְשְׁכֵי אֲרָכִים

מַגְזֵרֵי תַּיִל

מַחְתֵּךְ צִנּוֹרוֹת

מַגְזֶרֶת פַּח

אֻזְמֶל שָׁטוּחַ

אֻזְמֶל סִיפִּי

מַסּוֹר קֶשֶׁת לְמַתֶּכֶת

מַסּוֹר כַּוָּנִין

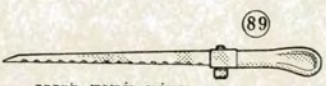

מַסּוֹר חֹרִים לְמַתֶּכֶת

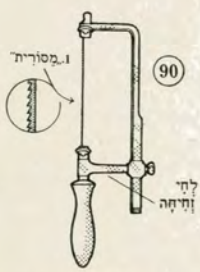

קַשְׁתִּית שָׁעָנִים

כל הזכויות שמורות ©

יהודה פרידמן

כְּלֵי שִׂיּוּף

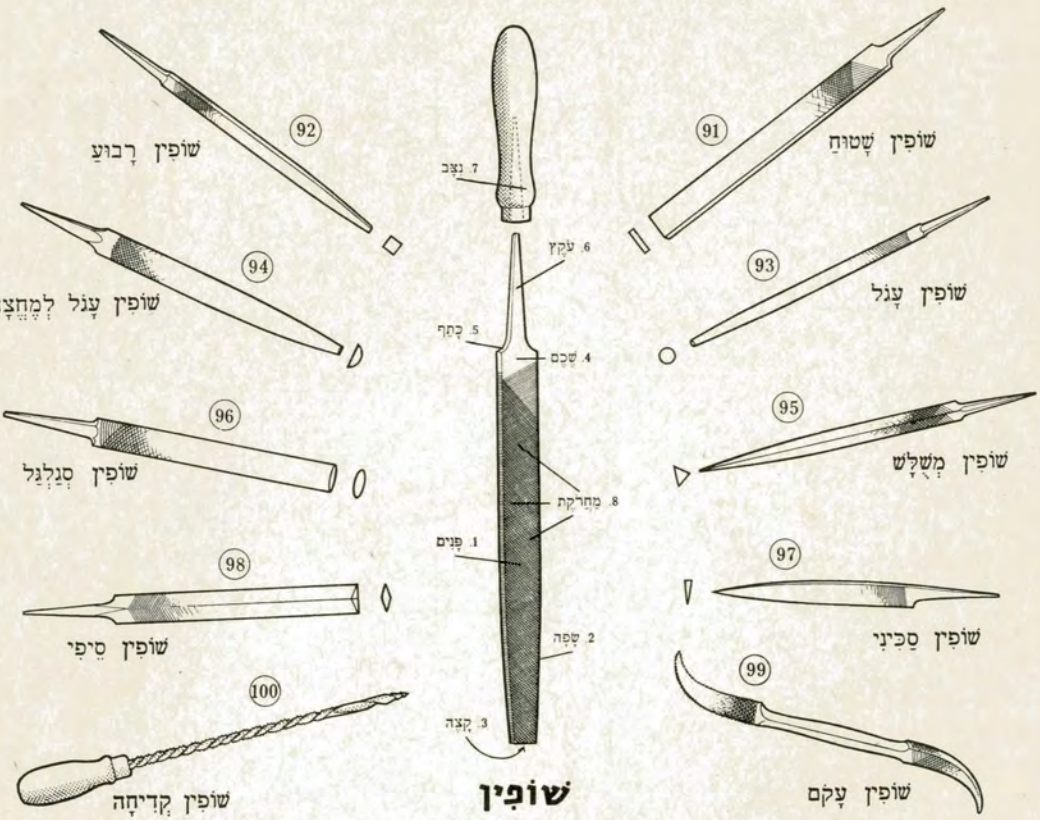

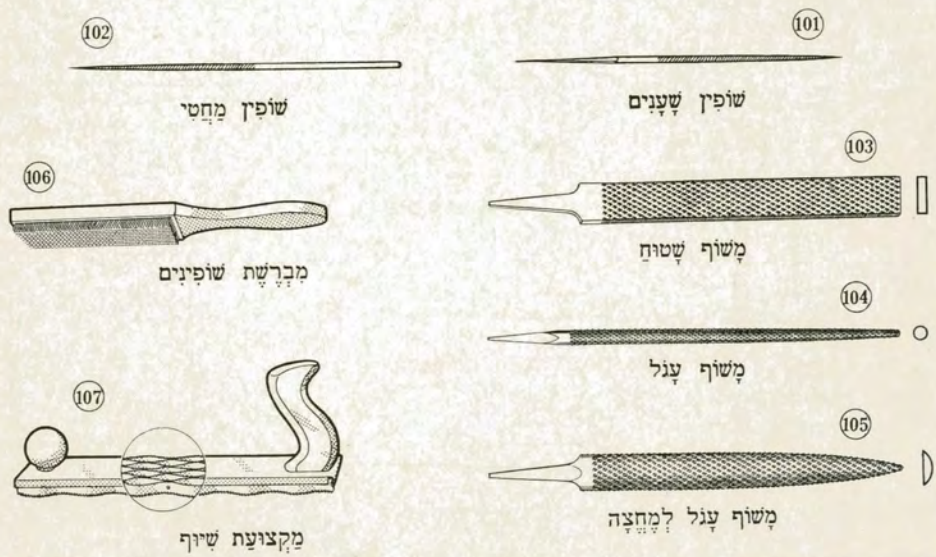

כל הזכויות שמורות ©

יהודה פרידמן

כְּלֵי קְדִיחָה

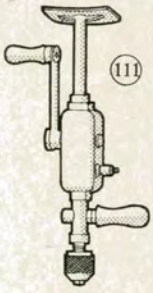

מַקְדֵּחַת חָזֶה

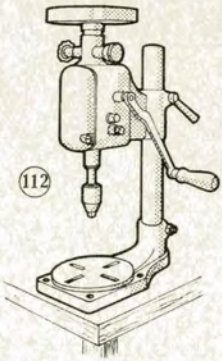

מַקְדֵּחַת שֻׁלְחָן

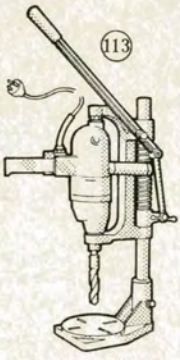

מַקְדֵּחָה חַשְׁמַלִּית

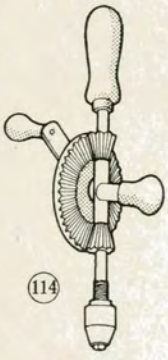

מַקְדֵּחַת־יָד
מָזֶה

מֶלְחֲצֵי גֶּבְתָּה

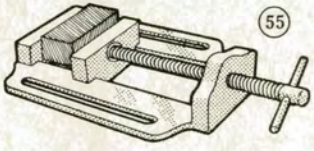

מֶלְחֲצֵי קְדִיחָה

מַקְדֵּחַת אַרְכֻּבָּה

מַקְדֵּחַת אַרְכֻּבָּה
עִם קְרָקֶשׁ

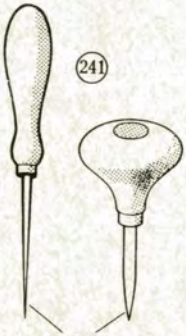

מַרְצֵעַ
(מְסַרֵּט)

מַקְדֵּחַ לֻלְיָנִי לְמַחֲכֶת

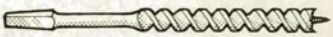

מַקְדֵּחַ לֻלְיָנִי לְעֵץ

מַקְדֵּחַ־יָד חֲלָזוֹנִי
(מַקְדֵּחַ לְמִסְמָרִים)

מַקְדֵּחַ חֲלָזוֹנִי

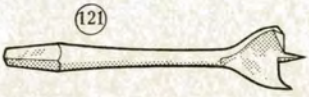

מַקְדֵּחַ מִרְכּוּז

מַשְׁקֵעַ

קְדַחְדַּח

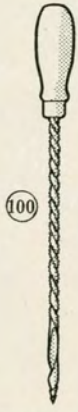

שׁוֹפֵן קְדִיחָה

כל הזכויות שמורות ©

יהודה פרידמן

מַסּוֹרִים

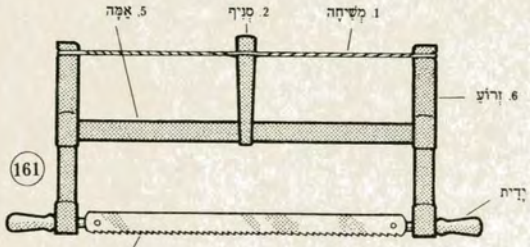

מַסּוֹר נְגָרִים

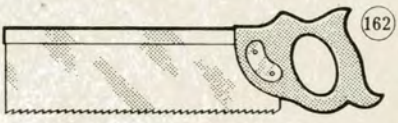

מַסּוֹר־גַּב

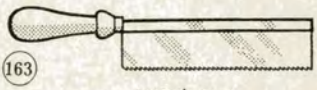

מַסּוֹר־גַּב עִדִּין

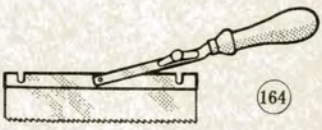

מַסּוֹר־גַּב בַּעַל יָדִית מְתֻהָפֶכֶת

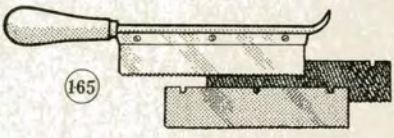

מַסּוֹר־גַּב עִם לַהֲבֵי חִלּוּפִים

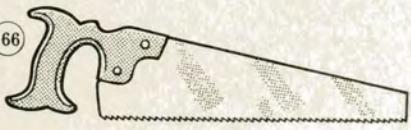

מַסּוֹר בֵּית־יָד

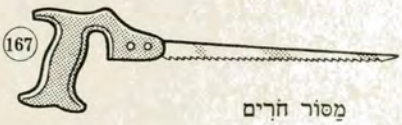

מַסּוֹר חֹרִים

מַסּוֹר חֹרִים עִם לַהֲבֵי חִלּוּפִים

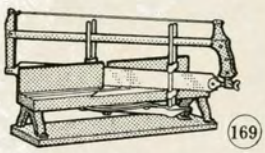

מַסּוֹר לִכְסוֹן

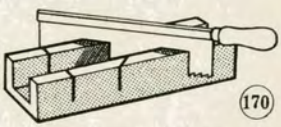

תֵּבַת לִכְסוֹן

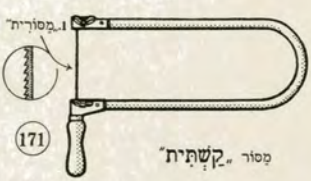

מַסּוֹר "קְשׁוּתִית"

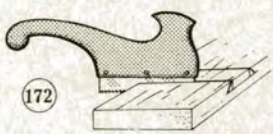

מַסּוֹר חֲרָצִים

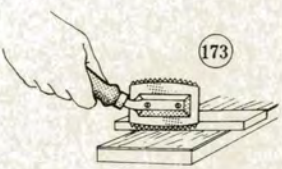

בֶּן־מַסּוֹר

לוּחִית סְמָךְ לְנָסוֹר

מַלְחֶצֶת

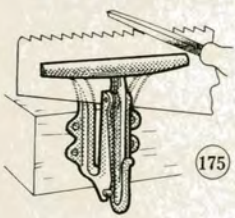

מָלְחֲצֵי מַסּוֹר

צְבָת מְסַכְסֶכֶת

מְסַכְסֶכֶת

כל הזכויות שמורות ©

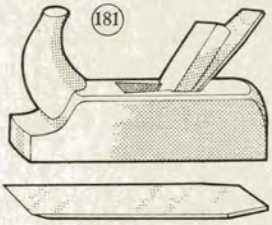

מַחֲלִיקָה

מַקְצוּעַת גֶּדַע

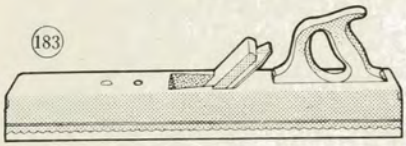

מַשְׁוִית

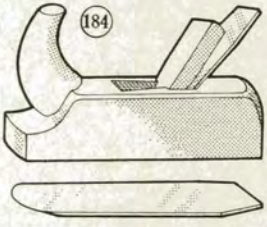

מַפְצֵלֶת

מְשַׁפֶּרֶת

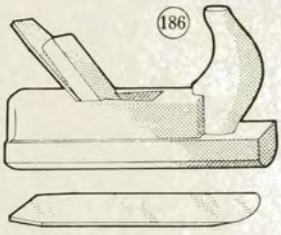

מְקַעֶרֶת

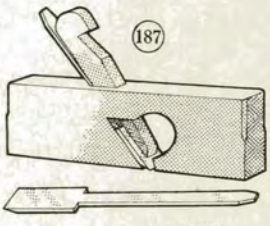

מַקֵּצָה

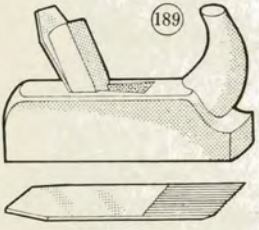

מַסְרֵקֶת

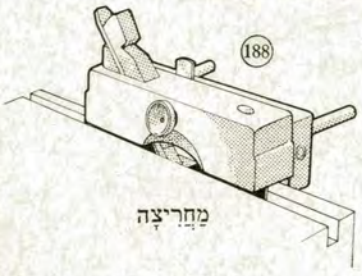

מַחֲרִיצָה

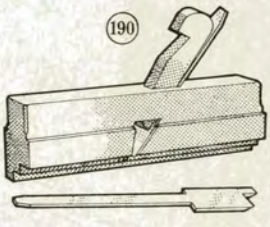

מַגְרֵעַת

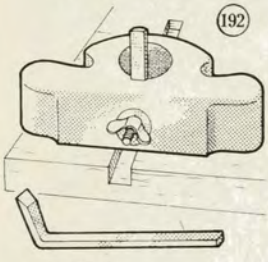

מַחֲלֶדֶת

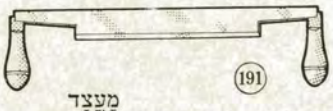

מַעֲצָד

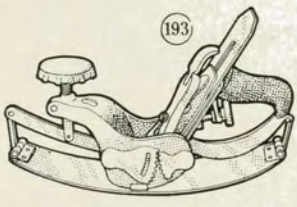

מַקְצוּעָה קְמוּרָה

מַקְצוּעַת מֵשַׁע

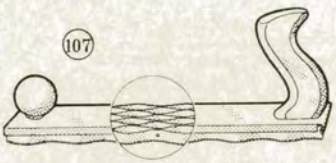

מַקְצוּעַת שִׁיוּף

כל הזכויות שמורות ©

אֲבָנִים

תַּדְמִית
טַבְלָה סוֹבֶבֶת

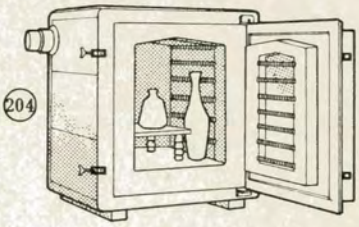

כִּבְשָׁן יוֹצְרִים

מַעֲרוֹךְ

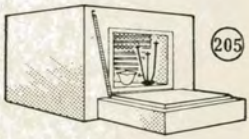

כִּבְשָׁן אֵימָל

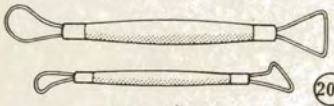

מַסְלֵק עָנוּב

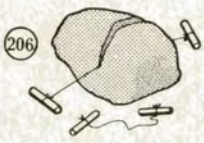

חוּט חִתּוּךְ

מָרִית

קְנֵה כִּיוּר

כַּף יוֹצְרִים

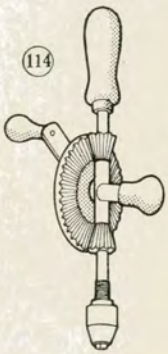

מַקְדֵּחַת־יָד
מְזוֹזָה

מַקְדֵּחַ לְלֵנִי לְמַחְצֶבֶת

כַּף זַגָּנִים

מַחְתֵּךְ זְכוּכִית הֶלוּמִי

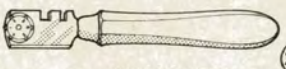

מַחְתֵּךְ זְכוּכִית דִּסְקִי

זָרִיתוֹן

פַּטִּישׁ זַגָּנִים

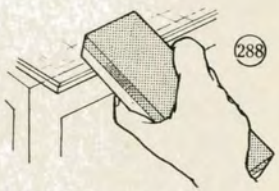

אֶבֶן הַשָּׁאָה

סַרְגֵּל מִתְקַפֵּל

כל הזכויות שמורות ©

יהודה פרידמן

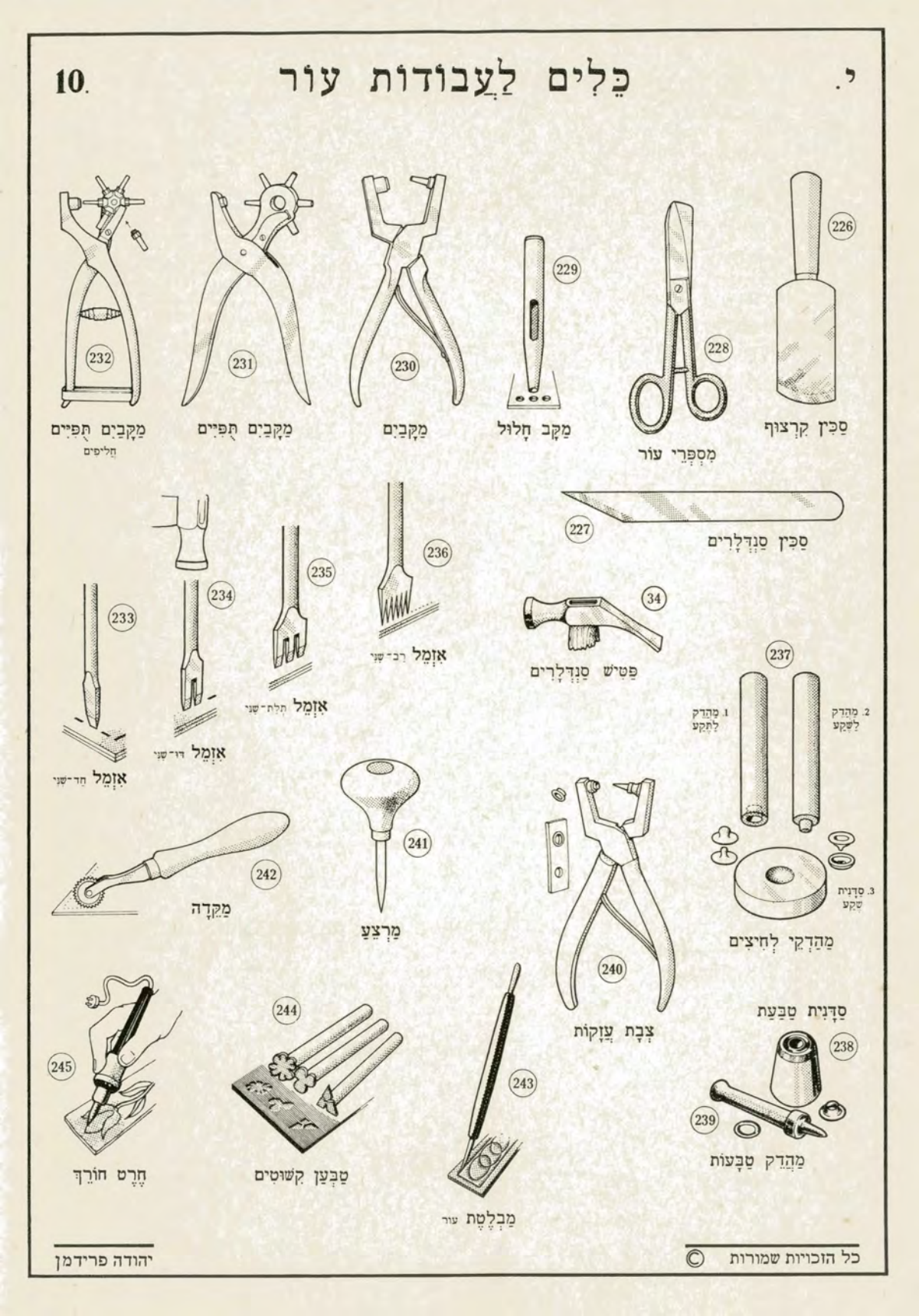

כל הזכויות שמורות ©

יהודה פרידמן

יא. כֵּלִים לַעֲבוֹדוֹת נְיָר וְקַרְטוֹן I 11.

סַכִּין
חִלּוּפִים

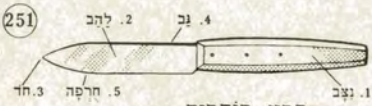

סַכִּין כּוֹרְכִים אֲרֻכָּה

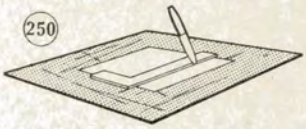

מַצָּע חִתּוּךְ

סַכִּין כּוֹרְכִים קְצָרָה

סַכִּין סַנְדְּלָרִים

מַחְרֵץ כִּוּוּן

מַחְרֵץ

סַכִּין גְּלוּף

מַאֲחֵז
לְסַכִּין גִּלּוּף

מַפְסֶלֶת
יְשָׁרָה

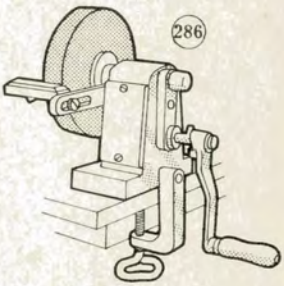

מַשְׁחֵזָה

אוֹלָר

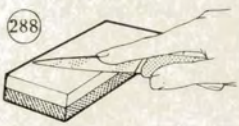

אֶבֶן הַשָּׁאָה

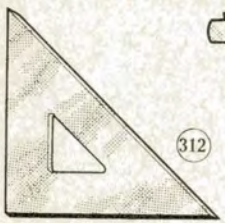

מְשֻׁלָּשׁ

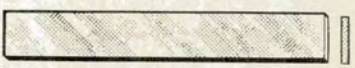

סַרְגֵּל

זָוִיתוֹן שָׁטוּחַ

סַרְגֵּל מַדָּה

סַרְגֵּל חַדּוּדִי

סַרְגֵּל מִתְקַפֵּל

מַגְלוֹל

כל הזכויות שמורות ©

יהודה פרידמן

יב. כֵּלִים לַעֲבוֹדוֹת נְיָר וְקַרְטוֹן — 12. II

261 מִסְפָּרַיִם

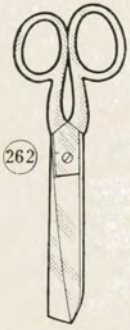

262 מִסְפָּרֵי כּוֹרְכִים

263 מִסְפְּרֵי חַיָּטִים

264 מִסְפָּרַיִם
קְצָרֵי לַהַב

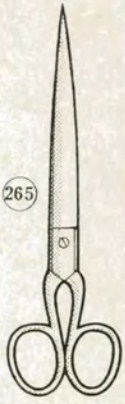

265 מִסְפָּרַיִם
אַרְכֵּי לַהַב

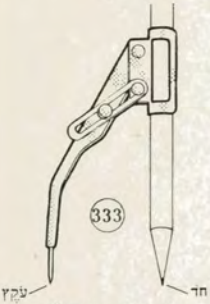

מְחוֹגַת עִפָּרוֹן

333 מְחוֹגַת עִפָּרוֹן

332 מְחוֹגָה קְפִיצִית

331 מְחוֹגַת קֶשֶׁת

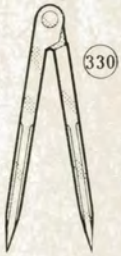

330 מְחוֹגַת עֶקְצִים

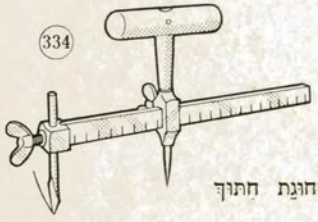

334 מְחוֹגַת חִתּוּךְ

241 מַרְצֵעַ

240 צְבָת עֲוָקוֹת

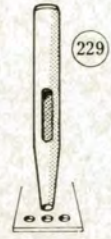

229 מַקָּב חָלוּל

230 מַקָּבִים

231 מַקָּבִים
תַּפְּיִים

232 מַקָּבִים
תַּפְּיִים חֲלִיפִים

כל הזכויות שמורות ©

יהודה פרידמן

יג. כֵּלִים לַעֲבוֹדוֹת נְיָר וְקַרְטוֹן 13. III

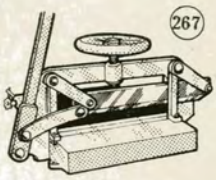

גַּרְדֹּמֶת

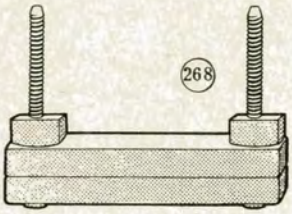

מַכְבֵּשׁ כּוֹרְכִים
דו־כִּוּנִי

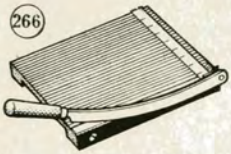

מַגּוֹרָה

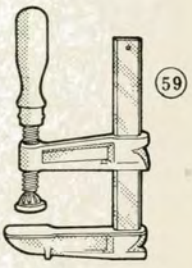

מַלְחֶצֶת

שׁוֹפִין עָגֹל לְמַחֲצָה

מָשׁוֹף עָגֹל לְמַחֲצָה

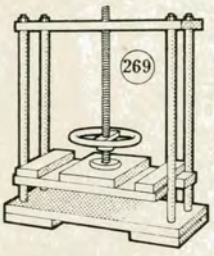

מַכְבֵּשׁ כּוֹרְכִים
חַד־כִּוּנִי

מֵחַם דֶּבֶק
חַשְׁמַלִּי

מֵחַם דֶּבֶק

קַעֲרִית דֶּבֶק

מִבְרֶשֶׁת
שְׁטוּחָה

מִבְרֶשֶׁת
עֻגְלָה

מַקֵּפֶל

כִּירָה חַשְׁמַלִּית

חוֹלֵץ

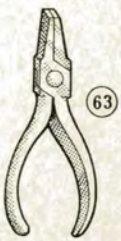

מֶלְקַחַת
שְׁטוּחָה

מַסּוֹר־גַּב

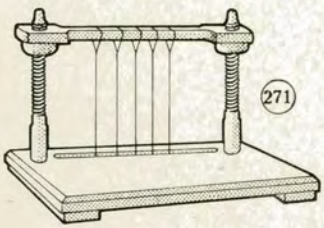

מִסְגֶּרֶת תְּפִירָה

פַּטִּישׁ נַגָּרִים

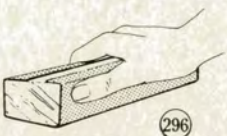

כַּפַּת לִטּוּשׁ

כל הזכויות שמורות ©
יהודה פרידמן

כְּלֵי מְדִידָה וְסִמּוּן I

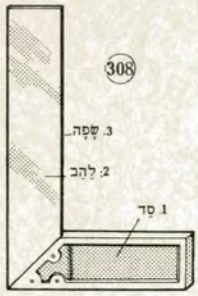

זָוִיתוֹן

זָוִיתוֹן שָׁטוּחַ

זָוִיתוֹן מְלוּבָּן

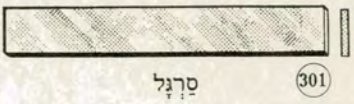

סַרְגֵּל

סַרְגֵּל חַדּוּדִי

סַרְגַּל מִדָּה

סַרְגֵּל מִתְקַפֵּל

זָוִיתוֹן מִלְכֹּדֶן

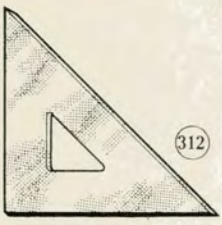

מְשֻׁלָּשׁ

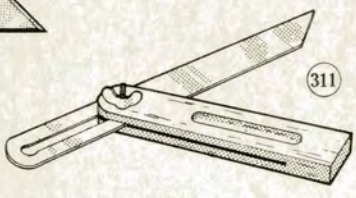

מַזָּוִית

סֶרֶט מִדָּה

מַגְלוֹל

גָּשׁוֹשׁ פָּנִים

גָּשׁוֹשׁ חוּץ

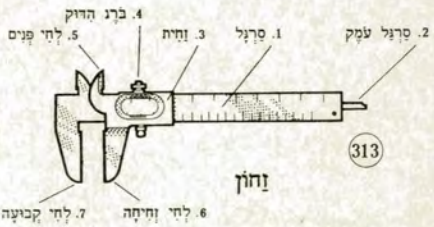

זַהוֹן

אֲנָךְ

מִיקְרוֹמֶטֶר

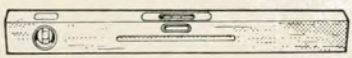

פֶּלֶס מַיִם

כל הזכויות שמורות ©
יהודה פרידמן

כְּלֵי מְדִידָה וְסִמּוּן

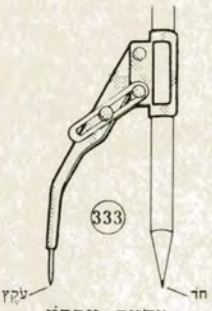

מְחוֹגַת עִפָּרוֹן

מְחוֹגַת עִפָּרוֹן

מְחוֹגָה קְפִיצִית

מְחוֹגַת קֶשֶׁת

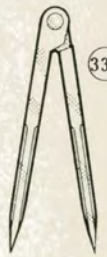

מְחוֹגַת עֶקְצִים

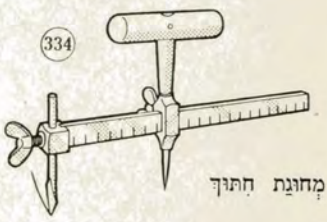

מְחוֹגַת חִתּוּךְ

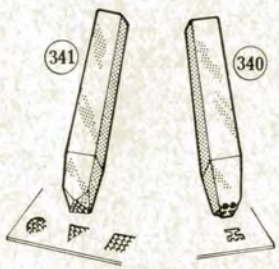

טַבְעַן סְמָלִים טַבְעַן קְשׁוּטִים

טַבְעַן סְפָרוֹת

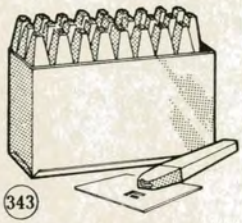

טַבְעַן אוֹתִיּוֹת

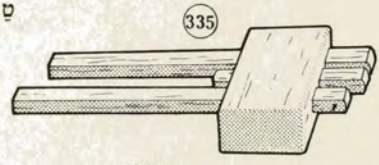

סַרָד

מַדְגֵּשׁ

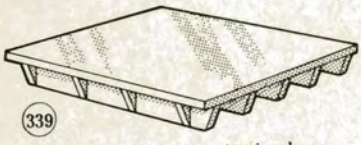

טַבְלַת שִׁוּוּי

טַבְלָה סוֹבֶבֶת

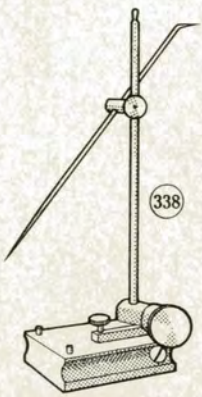

מַסְרֵט מַקְבִּיל

מַסְרֵט כָּפוּף

מַסְרֵט

מַסְרֵט

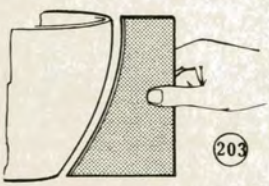

תַּדְמִית

כל הזכויות שמורות ©

יהודה פרידמן

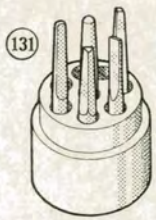

מַבְלֶטֶת פַּחִים

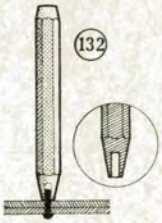

מַהֲדֵק מַסְמָרוֹת

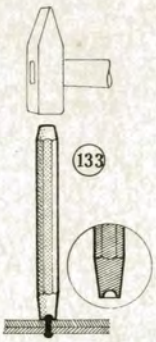

חוֹתֵם מַסְמָרוֹת

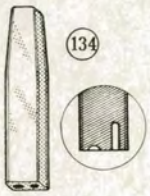

מַהֲדֵק וְחוֹתָם לְמַסְמָרוֹת

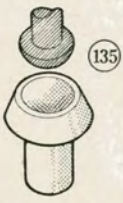

סוֹמֵךְ מַסְמָרוֹת

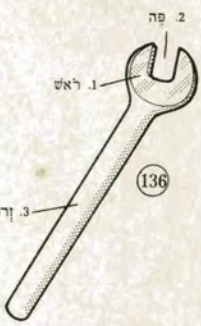

מַפְתֵּחַ בְּרָגִים יָחִיד

מַפְתֵּחַ בְּרָגִים כָּפוּל

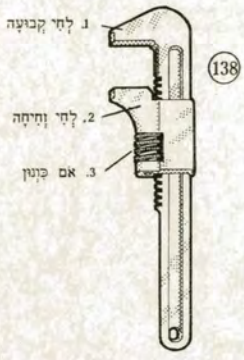

מַפְתֵּחַ כַּוָּנִין

מַפְתֵּחַ כַּוָּנִין נָטוּי

מַפְתֵּחַ כַּוָּנִין דוּ־צְדָדִי

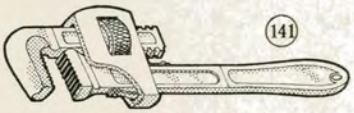

מַפְתֵּחַ צִנּוֹרוֹת

מַפְתֵּחַ צְפַרְדֵּעַ

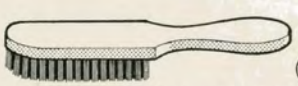

מִבְרֶשֶׁת תֵּיל

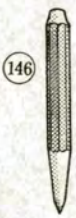

מַדְגֵּשׁ

מָקָב

מַקָּב חָלוּל

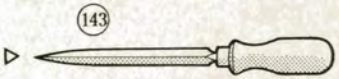

מַגָּרַד מִשָּׁלָשׁ

מַגָּרַד מִשָּׁלָשׁ קָעוּר

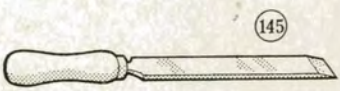

מַגָּרַד שָׁטוּחַ

כל הזכויות שמורות ©

יהודה פרידמן

מַלְחֵם שָׁפִיד

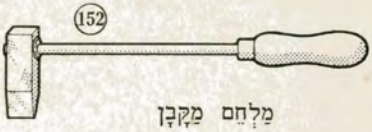

מַלְחֵם מַקָּבָן

מַלְחֵם חַשְׁמַלִּי

תַּבְרוֹג

מַבְרֵז

מַבְרֵג

מַבְרֵג שָׁעָנִים

מַבְרֵג בָּחוֹן

מְנוֹרַת הַלְחָמָה

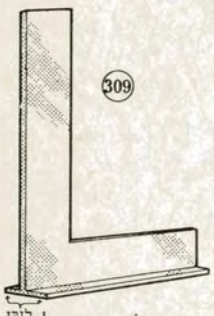

זְוִיתוֹן מְלוּבָּן

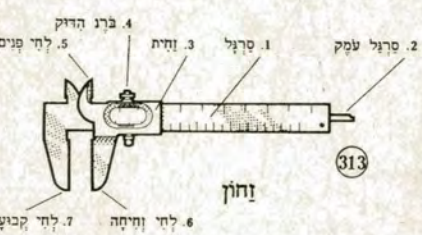

זַחוֹן

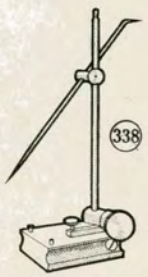

מַסְרֵט מַקְבִּיל

מִיקְרוֹמֶטֶר

מַסְרֵט כָּפוּף

זְוִיתוֹן שָׁטוּחַ

נָשׁוֹשׁ פָּנִים

נָשׁוֹשׁ חוּץ

סַבְלַת שִׁוּוּי

כל הזכויות שמורות ©

כֵּלִים לַעֲבוֹדוֹת עֵץ

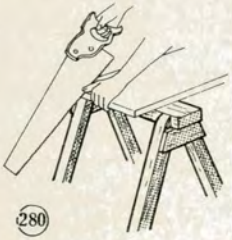

חָמוֹר

מַשְׁעֵן

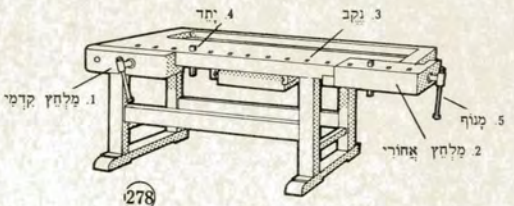

שֻׁלְחַן נַגָּרִים

מַלְחָצַת

כִּירָה חַשְׁמַלִּית

מֵחַם דֶּבֶק

מֵחַם דֶּבֶק
חַשְׁמַלִּי

מִבְרֶשֶׁת
עֲגָלָה

מַסְרֵט

אֶנֶף

מַגְלוּל

חֶרֶט חוֹרֵךְ

מְחוּגַת עֻקָּצִים

מְחוּגַת קֶשֶׁת

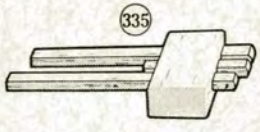

סַרָּד

סַרְגֵּל מִתְקַפֵּל

זָוִיתוֹן מְלֻכְסָן

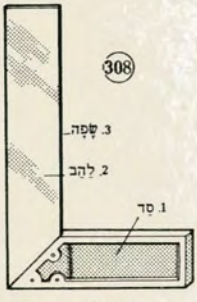

זָוִיתוֹן

פֶּלֶס מַיִם

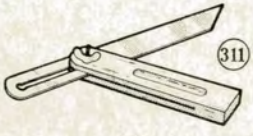

מַזְוֵית

כל הזכויות שמורות ©

יט. כֵּלִים לַעֲבוֹדוֹת עֵץ II 19.

פַּטִּישׁ נַגָּרִים

35 פַּטִּישׁ חוֹלֵץ

פַּטִּישׁ־עֵץ מְרֻבָּע

חוֹלֵץ

מַפְסֵלֶת יְשָׁרָה

מַפְסֵלֶת קְעוּרָה

מַפְסֵלֶת מְזוּוָה

מַפְסֵלֶת חִטּוּב

נֶקֶר

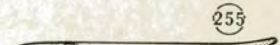

סַכִּין גְּלוּף

מַשַּׁע קָעוּר־קָמוּר

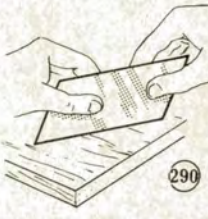

מַשַּׁע

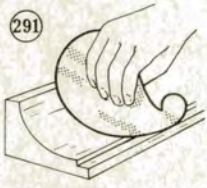

מַשַּׁע עֲקֻמִּים

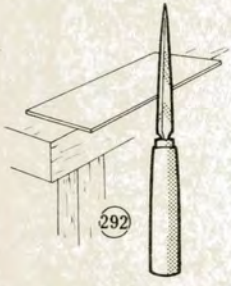

קְנֵה הַשָּׁאָה

מַקְצוּעַת מֵשַּׁע

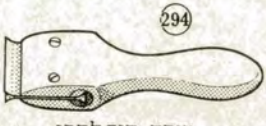

מַגֵּרַד דּוּ־לַהֲבִי

נַרְוֵן

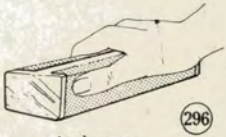

כַּפַּת לְטוּשׁ

מַבְרֵג

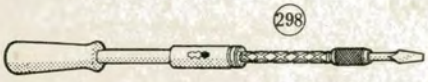

מַבְרֵג אוֹטוֹמָטִי

כל הזכויות שמורות ©

יהודה פרידמן

כְּלֵי עֲבוֹדָה שׁוֹנִים

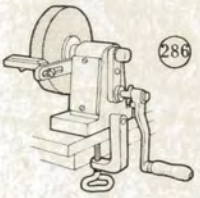

מַשְׁחָזָה

מַחְתֵּךְ זְכוּכִית דסקי

סַדָּנָן מְכָדֵּר

בֶּן־סַדָּן קָמוּר

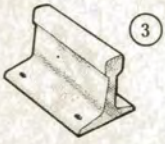

סַדַּן־פַּס

מַחְתֵּךְ זְכוּכִית הֲלוֹמִי

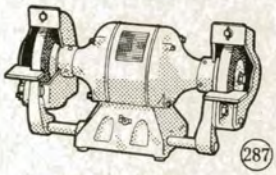

מַשְׁחֵזָה חַשְׁמַלִּית

אָסוּךְ

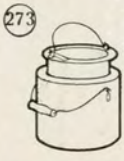

מֵחַם דֶּבֶק

כִּירָה חַשְׁמַלִּית

מֶלְקַחַת כּוֹלֶלֶת

אֶבֶן הַשָּׁאָה

מַאֲחֵז לְסַכִּין גִּלּוּחַ

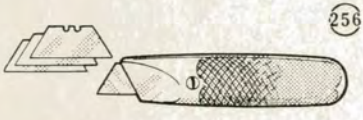

סַכִּין חִלּוּפִים

מָרִית

מַגְלוֹל

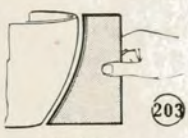

תַּדְמִית

מַבְרֵג בָּחוֹן

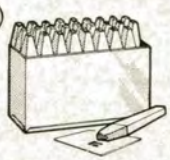

טַבְעַן אוֹתִיּוֹת

טַבְעַן סְפָרוֹת

קְנֵה הַשָּׁאָה

חֶרֶט חוֹרֵךְ

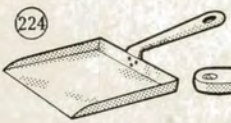

יָעָה

מִבְרֶשֶׁת שֻׁלְחָן

מִשְׁקְפֵי מָגֵן

כל הזכויות שמורות ©

יהודה פרידמן